

[H. C. Andersen.]

Rentabilitet, Produktionen af en vigtig Vare til Befolkningens Forbrug og til Eksport, Forsyningen af den hjemlige Industri o. s. v., men derfor ser jeg ingen Grund til ikke at tage roligt paa Tingene. Tiderne skifter, og Forholdene ændres. For faa Aar tilbage producerede vi Sukker til Befolkningens og den hjemlige Sukkerindustri's Behov. Vi udviklede os til at blive maaske den Nation i Verden, der havde det største Sukkerforbrug, og saa blev der en Del tilovers, som vi kun med allerstørste Besvær kunde afsætte til elendige Priser. Nu er Forholdet vendt om. Vi kan sælge alt, hvad vi kan producere, til store Priser, og derfor sætter vi som fornuftige Folk i Erkendelse af vor Fatigdom os selv paa Ration og søger at animere til en stadig større Produktion.

Alle er enige om, at vi maa søge at opnaa den størst mulige Produktion. Derfor er det, man ved det foreliggende Lovforslag anbefaler at yde Dyrkerne en lille Merpris i Forhold til i Fjor, dersom de vil udvide Arealet; vil de ikke det, bliver Prisen som i Fjor. Jeg hørte i det andet høje Ting en Bemærkning om, at denne Forhøjelse af Prisen skulde tjene til at sætte Dyrkernes Humør i Vejret. Jeg kan forsikre, at Dyrkerne i hvert Fald i de Egne, hvor jeg er kendt, er saaledes indstillet, at deres Humør ikke paavirkes af de 10—20—30 Øre, som her er Tale om, men deres Humør paavirkes i højeste Grad den Dag, Roerne er tjenlige til Udynding, og Arbejdskraften mangler. Jeg har set Eksempler paa, at man, hvor der har staaet 30 Tdr. Land med Roer færdige til Lugning, har maattet pløje de 15 Tdr. Land op, fordi man ikke kunde faa dem passet. Se, det paavirker Humøret, og dette paavirkes endnu mere den Efteraarsdag, da Roerne skal leveres, men der ikke kan skaffes Mandskab til at tage dem op af Jorden. Det gik sidste Aar, men havde vi ikke faaet det fine Efteraarsvejr, vi fik, var det ikke gaaet.

Spørgsmaalet om Udvidelse af Arealerne er og bliver et Spørgsmaal om Arbejdskraft. Er den til Stede, er det min Tro, at Arealerne bliver udvidet, thi selv om Prisen maaske kan være lille nok, er Dyrkningen gaaet ind i Driften, og Biprodukterne er nu engang medregnet i Foderplanen. Men Lovgivningsmagten formaar næppe at løse Problemet Arbejdskraft til Roemarkerne, og derfor maa det vistnok siges, at Situationen tegner ikke altfor lyst, hvad angaar et større Areal til Dyrkning af Sukkerroer.

Saa vel Dyrkere som Arbejdere skal have en god Betaling, Arbejdet er besværligt, og for Dyrkerne er det forbundet med en meget betydelig Risiko. Jeg indrømmer naturligvis, at den formindskes betydeligt ved Bestemmelsen om Mindestudbytte, og jeg kunde godt have ønsket, at dette Mindestudbyttet var blevet noget højere, end det er. Ved den nu foreslaaede Forhøjelse af Prisen faar saavel Dyrkere som Arbejdere større Løn.

Jeg ser i Betænkningen, at der klages over, at man aldrig, medens Ordningen har bestaaet, har faaet udregnet den helt rigtige Roepris, men nu skal det ske. Det bliver ualmindelig interessant at se det Regnestykke, for den helt rigtige Roepris bliver, saa vidt jeg forstaaer, forskellig for noget nær hver eneste Landbrugsejendom, hvor der dyrkes Sukkerroer; men nu faar vi jo se, hvilket Resultat man kan komme til ved disse Udregninger.

Jeg ser ogsaa af Betænkningen, at den højtærede Minister har lovet at undersøge, hvorvidt det er gørligt at fremskaffe Rum, hvori Arbejderne kan opholde sig i Tilfælde af daarligt Vejr. Det er særlig Børnene, man her tænker paa at beskytte. Jeg har naturligvis intet herimod at indvende, men jeg vil gøre opmærksom paa, at man nu engang ikke luger Sukkerroer, naar Regnen skyller ned, og ikke trækker Roer op, naar Stormen huler og Haglbyger pisker i Trætoppene. Vi har en Gang haft Arbejdskraft, som gjorde det, men de Tider er forbi. Børnene er ikke i Roemarkerne, naar Vejret er for slem, og de skal heller ikke være det, men det er nu ingen Nytte til at male Skræmmebilleder med alt for voldsom stærke Farver.

Der er saavel i det saakaldte permanente Udvalg som i Folketingsudvalget talt meget om det forkastelige i, at Fabrikkerne udbetaler $7\frac{1}{2}$ pCt. i Udbytte i Stedet for de i tidligere Love nævnte 6 pCt. Jeg maa indrømme, at jeg kan ikke ganske forstaa den Forargelse, som er kommet til Orde. Sagen er jo den, at almindeligvis varer en Sæson ca. 3 Maaneder. For at nu Fabrikkerne ikke skal staa stille i de andre 9 Maaneder, har man taget andre Opgaver op, f. Eks. Behandling af Frø, ikke alene Sukkerroefrø, men ogsaa andre Frøsorter. Man tjener paa det Arbejde, og de omtalte $1\frac{1}{2}$ pCt. stammer fra denne Fortjeneste og udbetales saa til Aktionærerne. Man naar derved op til $7\frac{1}{2}$ pCt., men er det nu alligevel ikke et lille Spørgsmaal? Er Kursen for Sukkeraktier, saaledes som den er i Dag, ca. 175, saa er den virkelige Rente 4,2 pCt., og det kan være